

16+

ВОЖЫК

ISSN 0132-5957

Часопіс сатыры і гумару

5 • 2021
май

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Уладзімір ЛЯПЁШКІН

ШЭЙК

Раты раскрыты як не да вушэй,
Гітары стогнуць, флейты завываюць, —
Не менш як дваццаць пар у зале шэйк
Аж да знямогі гучна выбіваюць.

Трашчыць падлога, дрыжкікі на шкле,
Здаецца, упадуць танцоры ад бяссілля...
Я добра помню: некалі ў сяле
Вось гэтак гліну землякі мясілі.

Стараліся дзень цэлы, як маглі,
Астуджваў плечы ім ліпнёвы вечар,
І выганцоўвалі да тысячы цаглін
Яны калісь на грубкі і на печы.

Грукоча шэйк. Раты аж да вушэй.
Заместа танца — мітусня і каша.
Заакіяўні слухаючы шэйк,
Пытаю я сябе: «Дзе ж танцы нашы?»

«Вожык», № 6, 1968 г.

НА СХОДЗЕ

— Спецыялісты сельскай гаспадаркі!
У калгасы!

ДОМА

— Схавай, а то, чаго добрага,
накіроўуць у калгас.

Мікалай ГУРЛО. «Вожык», №4, 1954 г.

БЫВАЮЦЬ І ТАКІЯ

Мікалай ГУРЛО. ➔
«Вожык», №5, 1949 г.

Доктар. Ну што-ж, прыдзеца накіраваць вас у больніцу.
Хворы. Што вы, што вы! Я ні разу ў больніцы не быў!
Доктар. Ды я-ж вас накіроўваю туды не як загадчыка
нашага райаддзела аховы здароўя, а як хворага.

Анатоль ВОЛКАЎ. ⚡
«Вожык», №19, 1954 г.

1. Заціснуць рот (таму, хто кры-тыкуе).
2. Заткнуць вушы (каб не чуць го-ласу мас).
3. Заплюшчыць вочы (каб не ба-чыць недахопы).
4. Адварнуцца (ад спраў).

5. Павярнуцца спінай (да навед-вальнікаў).
6. Абысці (вострыя пытанні).
7. Не кінуць пальцам (за восем рабочых гадзін).
8. Перайсці да водных працэдур (умыць рукі).

**Увага,
конкурс!**

РВУ «Выдавецкі дом «Звязда», рэдакцыя часопіса «Вожык» і Мінскае гарадское аддзяленне Саюза пісьменнікаў Беларусі аб'явілі літаратурны конкурс, прысвечаны 80-годдзю адзінага дзяржаўнага выдання сатыры і гумару – часопіса «Вожык».

Да ўдзелу ў конкурсе запрашаюцца аўтары з Беларусі. Узрост не абмежаваны. На разгляд прымаюцца літаратурныя творы, напісаныя ў жанрах сатыры і гумару, якія не былі раней апублікаваныя і не ўдзельнічалі ў іншых конкурсах. Тэматыка і жанры твораў самыя розныя: гумарэска, байка, пародыя, эпіграма, фельетон, жарт, сатырычная мініяцюра і іншае.

Конкурс праводзіцца з 1 мая па 1 верасня 2021 года.

Журы, у склад якога ўваходзяць вядомыя пісьменнікі, вызначыць 5 прызавых месцаў.

У мэтах прапаганды роднай мовы конкурсныя работы прымаюцца да разгляду на беларускай мове, на якой і выходзіць часопіс «Вожык».

Падвядзенне вынікаў конкурсу адбудзецца на Дні беларускага пісьменства ў г. Капыль Мінскай вобласці 5 верасня 2021 года з уручэннем узнагарод. Аўтарам лепшых твораў будзе прадстаўлена магчымасць выступіць з імі на свяце.

Творы пераможцаў конкурсу плануецца таксама надрукаваць у часопісе «Вожык».

Пераможцы конкурсу будуць узнагароджаны граматамі РВУ «Выдавецкі дом «Звязда», дыпламамі Мінскага гарадскога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Работы, набраныя на камп'ютары, дасылаюцца на адрас: 220034, г. Мінск, вул. Захарова, д. 19, Рэдакцыя часопіса «Вожык» (e-mail: a-vojik@yandex.by) альбо на адрас: 220034, г. Мінск, вул. Фрунзе, д. 5, пакой 309, Мінскае гарадское аддзяленне Саюза пісьменнікаў Беларусі (e-mail: mgo-oo-spb@mail.ru).

Канкурсанты ўказваюць прозвішча, імя, імя па бацьку, дату нараджэння, хатні адрас з паштовым індэксам, пашпартныя звесткі, кантактныя тэлефоны, інфармацыю пра сябе (аўтабіяграфію, творчую справаздачу).

Тэлефоны для даведак: 244-92-37 (часопіс «Вожык»), 392-59-06 (Мінскае гарадское аддзяленне Саюза пісьменнікаў Беларусі).

Шчыра запрашаем да ўдзелу!

Міхась МІРАНОВІЧ

ПРЫЧАКАЛІ ВЯСНУ

Зноў прычкалі мы
Вясну,
І многім ноччу
Не да сну.
І нават пень стары,
Як я,
Выходзіць слухаць
Салаўя...

Міні-СОРАМ

Сукенкі
Ў іншых маладзіц –
Ліст фігавы,
Заўважым прама.
Што ж, зараз час
Міні-спадніц
І міні-сораму
Таксама.

ЗАГАДКА ПРЫРОДЫ

Сказаў Міколка:
– Чуў я ад людзей,
Што бацяны
Прыносяць нам дзяцей.
– Цікава вельмі, –
Адказаў Ігнат. –
А хто буслу
Прыносіць буслянят?..

Рэха моды

Спаднічкі,
Калготкі...
Дзяўчатам
Уцеха.
Крык моды
Кароткі,
Ды доўгае
Рэха.

г. Віцебск.

Алег КАРПОВІЧ.

Мікалай ЗАЙЦАЎ

З ПРЫДУМАНАГА,
ПАДГЛЕДЖАНАГА,
ПЕРАЖЫТАГА...

Нехта слухае, нехта
падслухоўвае.

Самае непастаяннае –
гэта абяцанне.

Часцей ловаць за доўгі язык,
чым за доўгі хвост.

Некаторыя пакідаюць малы
след, некаторыя – вялікі. Усё
залежыць ад чаравіка...

Пакахаў жанчыну. Вострая
як брытва. Аброс барадой...

Прадам нагоду для выпіўкі.
Нядорага.

(З аб'явы.)

Адны бяруць з калодзежа ва-
ду, а другія – вядро...

Знайшоў кашалёк. Спачатку
ўзрадаваўся, потым засмуціў-
ся. Што за людзі? Хіба можна
губляць пусты партманет?

– Чым адрозніваецца тупы
нож ад тупога чалавека?

– Нож магчыма павастрыць.
(З гутаркі.)

Некаму цікавей убачыць,
а шмат каму – падгледзець.

З выгляду як маліна,
а ўнутры як яд змяіны.

г. Баранавічы.

ГОЛДЭРАГЯ

Хворае сумленне

Віцебская вобласць. Некаторыя аб'екты гандлю ў рэгіянальных установах аховы здароўя толькі мелі здаровы выгляд. А на самай справе неабгрунтавана завышалі цэны, устанаўлівалі адвольныя

надбаўкі, парушалі правілы продажу і санітарных нормаў, у тым ліку па прафілактыцы каранавіруса.

Такія парушэнні правяраючыя з дзяржсаннагляду і дзяржкантролю падверглі здаровай крытыцы. Таму прыпынілі дзейнасць кафэ ў адной з бальніц г. Віцебска, аштрафавалі дырэктара магазіна ў Віцебскім абласным анкадыспансеры, забаранілі гандаль у пяці кропках грамадскага харчавання і іншае.

Відаць, аблвыканкаму варта трымаць на асаблівым кантролі гандаль ва ўстановах аховы здароўя. Камерсанты, між іншым, не саромеюцца карыстацца адсутнасцю альтэрнатывы ў хворых людзей у набыцці неабходных тавараў у бальніцах...

Магілёўская вобласць. Нездарма людзі кажуць: «Дзе лянота, там бядота». У гэтым пераканаліся грамадзяне, якія чакалі паляпшэння жыллёвых умоў і знаходзіліся на адпаведным уліку. Упраўленне капітальнага будаўніцтва г. Магілёва заключыла з імі дагаворы долевага ўдзелу, але нават

Лянота, УКБ і камень

праз паўгода пасля атрымання 15 зямельных надзелаў не распачало ўзвядзенне аднакватэрных жылых дамоў у раёне вуліц Аграрнай і Слепакурава.

Кантралёры нагадалі будаўнікам іншую народную мудрасць: пад ляжачы камень вада не цячэ.

Пара́ для пары

Гродзенская вобласць. Летась службовая асоба дзяржаўнага прадпрыемства ЖКГ з'яўлялася намеснікам старшыні конкурснай камісіі пры правядзенні працэдур па падрадных таргоў па закупцы кацельнага абсталявання. Работа кіпела так, ажно ішла пара, а з бюджэту – грошы. Кіраўнік

загадаў падначаленым унесці ў дакументацыю незаконныя змены. Таму на таргах перамагла кампанія-пасрэднік, зарэгістраваная ўсяго за два месяцы да конкурсу.

Гэтая сталічная фірма закупіла камплект катлоў на гомельскім заводзе-вытворцы і прадала яго прадпрыемству ЖКГ з 50-працэнтнай нацэнкай. Прыбытак пайшоў на набыццё сямі аўтамабіляў прэ-

міум-класа. Чаму б і не, калі пераплата пакупніка склала больш за 240 тысяч рублёў?

Цяпер паддалі пары ўжо фінансавыя міліцыянеры. Узбуджана крымінальная справа...

Анато́ль ДЗМІТРУК

СЕРЫЯЛЫ-«НА МЫЛА»!

Льготы даюць, і субсідыі маюцца... Колькасць чаму беларусаў змяншаецца? З боку майго асабістага бачання Ёсць тут віна перш за ўсё тэлебачання: «Мыльныя оперы» – стужкай бясконцай. Нашым жанчынам зацьмілі і сонца! Бабка мая іх зусім не глядзела І нарадзіць восем дзетак паспела...

г. Мінск.

Па матэрыялах прэс-цэнтра Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

Алег ПАПОЎ.

Вытрымкі з блога сталічнага старшакласніка Ігара Мінаева і каментарыі яго чытачоў.

2 мая 2021 года

Прывітанне! Хутка я заканчваю школу. Буду паступаць ва ўніверсітэт. Здагдваецца, хто аўтар такой банальнай ідэі? Зразумела, бацькі. Лічаць, што блогер – гэта не прафесія ў адрозненне ад інжынера, хіміка ці фармацэўта. Ахахах!

Хацелі адправіць мяне на спецыяльныя курсы, але ўдалося іх адгаварыць. Маўляў, сам падрыхтуюся да цэнтралізаванага тэсціравання не горш. Калі паступлю на бюджэт, то атрымаю падарунак – новую, больш прафесійную камеру для здымання.

Каб ад мяне хутчэй адсталі, сёння зарэгістраваўся анлайн на ЦТ і магу адпачываць. Чаму? Думаю, здолею знайсці патрэбныя адказы выпадкова.

Даведаўся нядаўна пра расійскага матэматыка Уладзіміра Ільюкова. Ён яшчэ ў 2008 годзе вывёў формулу верагоднасці ўгадвання дакладных адказаў на тэсты. Напрыклад, для аднаго пытання з сямю варыянтамі пры адным правільным верагоднасць адгадвання складае крыху больш за чатырнаццаць працэнтаў, пры трох адказах, калі парадак не мае значэння – амаль тры працэнты, калі мае – прыкладна палову працэнта.

Галоўнае – прыйсці на тэсціраванне. Не за падручнікамі ж вясной сядзець!

Каментарыі чытачоў

Artimist. Пспехаў на экзаменах! Сучасным абітурыентам шанцуе. Вось раней з канца 1980-х да пачатку 2000-х гадоў на ўступных іспытах квітнела карупцыя, а зараз празрыстая сістэма, якая перашкаджае браць і даваць хабар.

Student. Падпішуся на блог, падыход да ЦТ як да гульні ў казіно падабаецца. Паназіраю і, магчыма, паўтару.

11 мая 2021 года

Крыху нудных лічбаў – і я ператвараюся ў вельмі дасведчанага абітурыента. Нешта з тэорыяй верагоднасці цяжка, бо забыў: тэсты складаюцца з частак А і В; у першай ёсць варыянты адказаў, а ў другой – няма. Па белмове мяне чакаюць 40 заданняў, па фізіцы і матэматыцы – 32.

Адно радуе: пасля змены рэйтынгавай метадыкі ЦТ з 2019 года стала прасцей набраць мінімальныя балы. Да таго ж, улічваюцца часткова правільныя адказы.

Асобнаму заданню адпавядае свой першапачатковы бал, які вядомы да тэсціравання. Потым уведзяцца каэфіцыенты і разлічваецца агульны вынік.

Раней сістэма была працэнтнай, таму на лёгкіх пытаннях нескладана набіралася ад 30 да 80 працэнтаў. Цяпер абітурыент з большай колькасцю першапачатковых балаў атрымае больш тэставых.

Па рускай мове парог для нефілолагаў – хаця б 10, па матэма-

тыцы, фізіцы, хіміі, біялогіі – 20. Калі дысцыпліны будуць не першымі, а другімі профільнымі, мяжа зніжаецца да 10 балаў...

Каментарыі чытачоў

Volga. Чытаю і радуся: рашаючы тэсты наўгад, у медуніверсітэт дакладна не паступіш. А то гэтка спецыялісты напрацавалі б!..

Minsky. Шок! Школьнікі з такімі нізкімі баламі ідуць у ВНУ! Гэта ж двоечнікі!

16 чэрвеня 2021 года

Першы тэст па беларускай мове здаў. Выйшаў праз гадзіну, задаволены і шчаслівы. Перад экзаменам вырашыў: калі не буду нічога ведаць, згуляю ў марскі бой. Недзе ўсё роўна патраплю або «параню» – часткова правільна адкажу.

З часткай А гэта павінна прайсці. А вось частка В... Сумняваюся, што нешта адгадаў.

23 чэрвеня 2021 года

З матэматыкай развітаўся. Ужо знаёмая гульня ў латарэю. У частцы В ленаваўся нават прыдумляць адказы, не кажучы ўжо пра рашэнне задач. Я і яшчэ адзін хлопец пакінулі аўдыторыю раней за ўсіх. Нас праводзілі такімі паглядамі! Маўляў, зразумела... Мне нават сорамна стала, але не надоўга. Усе пытанні да бацькоў: чаму яны не чуюць дзяцей і настойваюць на вышэйшай адукацыі, якая патрэбна толькі ім?

Каментарый чытача

Анонім. Экзамэнатарай разумею. Яны маліліся, каб ты потым не ў іх універсітэт паступіў.

30 чэрвеня 2021 года

Апошні іспыт прайшоў. Да пабачэння, хімія!

15 ліпеня 2021 года

Настаў час падвесці вынікі: руская мова – 30, матэматыка і хімія – па 25 і 27 балаў адпаведна.

Аказваецца, адзінаццаць гадоў у школе бясследна не прайшлі.

Бацькі толькі злуюцца і нагадваюць пра бюджэт. Дарэмна не вераць у мяне.

Пацікавіўся леташняй уступнай кампаніяй. Гучыць аптымістычна: з мінімальнымі сямю баламі па прадметах можна было вывучыцца, напрыклад, на жывёлавода, рыбавода, пчаляра, аграінжынера...

Калі добра пашукаю, знайду сёлета для сябе бюджэтнае месца. Новая відэакамера будзе маёй, як дамаўляліся!

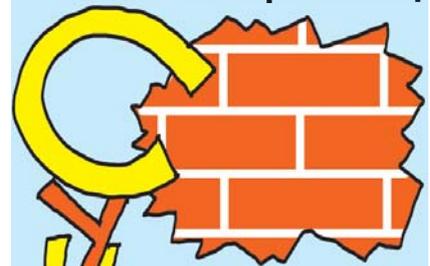
Каментарый чытача

Анонім. Не магу не пагадзіцца з табой толькі ў адным. Няўжо бацькі не разумеюць: трапіш ты ў ВНУ, а далей? Яны будуць вучыцца за цябе і потым працаваць? Навошта фармальны дыплом? Якая верагоднасць таго, што паступіўшы з дапамогай тэорыі верагоднасці студэнт стане класным спецыялістам?

Абавязкова напішы праз чатыры гады пра сваё месца працы. Каб людзі маглі ведаць і абыходзіць установы, дзе ўладкаваны такія «адукаваныя» інжынеры, тэхнолагі ды фармацэўты. Загадзя спачуваю будучым наймальнікам...

Чытала Алена КЕДА.

Віктар РЭЧЫЦ

У
Ц
У
А
У
Н
У
С
Т
У
В

Вырашыў я ў ваннай
Плітку замяніць:
Дробная, узор той –
Шэранькая ніць.
Трэснула ад часу,
Бачна, дзе-нідзе.
Перфаратар новы
Хутка зняў яе.
Агаліў ён цэглу
Кожнае сцяны...
Завіталі ў госці
Родныя сыны.
З жонкай запыталі:
«Кастусёк, Піліп,
Можа, заўтра плітку
Выбраць памаглі б?»
Меншы ўсклікнуў:
«Што вы!
Лішні той намер.
Сцены выглядаюць
Здрава цяпер!»

г. Івацэвічы.

Мікола ПІРГЕЛЬ.

Пётр КОЗІЧ.

Вікенцій ПУЗАНКЕВІЧ і Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

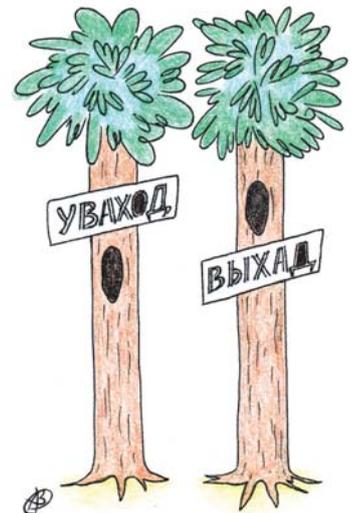
Алег ГУЦОЛ.

Пётр КОЗИЧ.

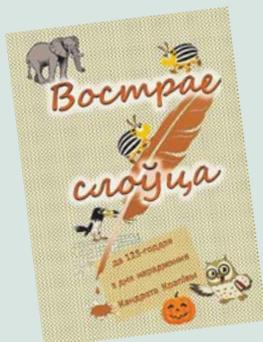
Аляксандр ШМІДТ.

Вера АСТАХНОВІЧ.

Кнігарня
«Вожыка»

Натхнёныя класікам

Літаратурна-паэтычны клуб «Выток» пры Дзяржынскай цэнтральнай раённай бібліятэцы (кіраўнік – Наталля Іванаўна Лебядзеўская) дзейнічае ўжо 23 гады, два з іх носіць званне «народны». Яго ўдзельнікі не цураюцца гумару, любяць і ўмеюць жартаваць, а таму вясёлыя вершы вытокаўцаў перыядычна з’яўляюцца на нашых калючых старонках. Крыніцы натхнення ў кожнага аўтара свае, але ёсць і агульная – выдатны прыклад творчасці класіка беларускай сатыры і гумару Кандрата Крапівы, жыццёвы шлях якога самым непасрэдным чынам звязаны з Дзяржынскам (тагачасным Койданавам): тут у 1913 годзе будучы пісьменнік скончыў чатырохкласнае вучылішча. Чарговы зборнік вершаў удзельнікі клуба прысвяцілі 125-годдзю з дня нараджэння знакамітага творцы. «Вострым слоўцам» па чалавечых слабасцях і недахопах прайшліся Антон Анісовіч, Ядвіга Доўнар, Людміла Круглік, Аксана Хацкевіч, Уладзімір Шымановіч, Алена Янкоўская. Віншуем нашых даўніх сяброў са знакавай падзеяй, а чытачоў з задавальненнем знаёмім з новымі творамі вытокаўцаў на іншых старонках гэтага і наступных нумароў.

Вітаю, калючы сябар!

У краіне ідзе работа над зменамі ў закон аб дарожным руху. У сувязі з гэтым паўстала пытанне: ці варта зніжаць узрост для атрымання вадзіцельскіх правоў?

У некаторых краінах (напрыклад, у асобных штатах ЗША, Нарвегіі, Германіі) з пэўнымі абмежаваннямі падлеткі сядуць за руль. З аднаго боку, гэта нармальна: непаўналетнія жэняцца, вывучаюць квантавую механіку, зарабляюць грошы, разбіраюцца ў тэхніцы лепш за дарослых. Дык чаму ім тады нельга вадзіць аўто? З іншага боку, атрыманне вадзіцельскіх правоў з 18 гадоў, як у Беларусі, — звычайная

міжнародная практыка. Гэта прадугледжана міжнароднай канвенцыяй аб дарожным руху. Але ў правапрымяняльнай практыцы могуць узнікнуць пэўныя пытанні, бо да 18 гадоў малады чалавек — непаўналетні...

Мне здаецца, што пускаяць за руль 16-гадовых усё ж нельга. Інакш нелогічна атрымліваецца: каб вадзіць, яны ўжо дарослыя, а каб адказваць за парушэнні, дык дзеці...

Максім ЗЯЗЮЛЯ,
г. Барысаў.

Прывітанне, паважаны дружа Вожык!

Пагадзіся, што нават адна хвілінка мае істотнае значэнне. Напрыклад, калі спазняешся на аўтобус, які вьязе цябе з працы дадому а палове

дванаццатай ночы. Не паспеў — выклікай таксі... А калі той тралейбус, аўтобус ці трамвай зусім не прыйшоў па раскладзе руху? Прадаўцы, што працуюць ва ўніверсаме «Радзівілаўскі» (вуліца Лабанка, 107, прыпынак «Мікрараён Сухарава-2»), скардзяцца: тралейбус 45 маршруту пасля 23.00 часцяком спазняецца на пяць-шэсць хвілін — і таму яны не паспяваюць на перасадку, каб даехаць дадому яшчэ на грамадскім транспарце, а не на таксі. А нека гэта тралейбус зусім не прыйшоў па раскладзе (калісьці гэта звалася «ўкрасці рэйс»).

«При городских перевозках допускаются отклонения от установленного графика движения от + 3 до — 5 минут...» — чытаеш шылды на прыпынках. Не зусім разумею, што азначае «+», а што «—», але ж памятаю, што раней вадзіцелям катэгарычна забаранялася пачынаць рух ад кожнага прыпынку раней, чым пазначана ў раскладзе. І гэта, мяркую, вельмі слушна. Калі б цягнікі ці самалёты так «спяшаліся», дык, напэўна, было б шмат шуму і тлуму? А тут — ціха...

Дарэчы, нядаўна падобныя шылды пачалі масава знікаць з прыпынкаў грамадскага транспарту. Можна, ДП «Мінсктранс» перагледзела нарматывы? Але адкуль тады такія «хібы»? Хацелася б усё ж дакапацца да ісціны...

Сяргей ЛАПЦЁНАК,
г. Мінск.

Братка Вожык!

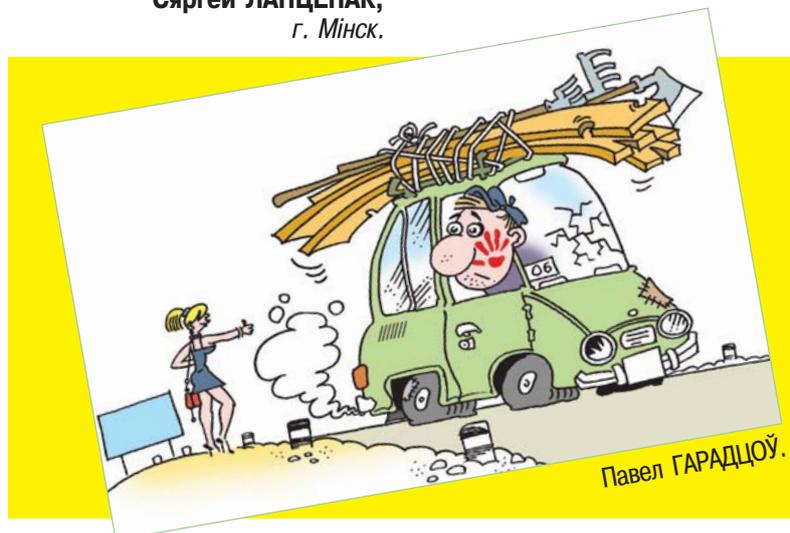
Нездарма людзі раяць: «Пяць разоў падумаі, адзін раз скажы».

Быў нядаўна ў сталіцы. Ехаў па вуліцы Прытыцкага і ўбачыў вось такі білборд.

Сорамна, прыкра, горка... Трэба ж было даўмецца! Так знявечыць несмяротныя, вядомыя і дарагія кожнаму беларусу радкі класіка нашай літаратуры Якуба Коласа! Але тут жа задумаўся. Дык гэтую ж «крэатыўную» ідэю рэкламшыкаў нехта ўхваліў, нехта падтрымаў, нехта даў дазвол на друк і публічнае размяшчэнне. Колькі такіх спецыялістаў і чыноўнікаў лічаць, што ўсё прадаецца і ўсё купляецца, асабліва класіка?..

Уладзімір ЯЗЬ,
г. Кіраўск.

Дзядзька Толя Бясцік лічыўся ў вёсцы сапраўд-ным дзедам Шчукаром. Толькі з ім чамусьці пас-таянна адбываліся незвычайныя прыгоды. То ён заснуў аднойчы ў клубе пад лаўкай, а пасля падумаў, што ляжыць у труне. Колькі тады страху нацярапеўся! Але калі расказваў пасля пра тое са слязамі на вачах, усе за жываты хапаліся. То падчас рыбалкі яму трапляліся на кручок адны карчы, а по-тым у сетку заплыла жывая русал-ка – суседская дзяўчына, якая купалася непадалёку. А неяк ён, асядлаўшы парсюка, хвілін дзесяць гойсаў па кірмашы, каб выйграць паўлітэрку...

Надзвычай гана-рыўся такім дзядзь-кам ягоны плямен-нік Павел, для сяб-роў – Паўлік. Хло-пец і сам не горш за сваяка распа-вядаў пра прыго-ды, якія з ім такса-ма пастаянна зда-раліся. Відаць, спра-цоўвалі гены.

Вось, напрыклад, такая гісторыя. У 90-я гады мінулага стагод-дзя Паўлік вазіў у Расію прадаваць бульбу. Калі быў у Маскве, спыняўся з сябрамі ў зямлячкі Любы – гасціннай і доб-рай гаспадыні. Не раз яна перадавала праз яго на радзіму для сваякоў заморскую садавіну, каву, кансервы... Карацей, тое, чаго тады было не да-стаць у нашых крамах.

А аднойчы перадала кітайскія будзільнікі. Магчыма, і ў вас такія меліся: на якую праграму іх наладзіш – будуць то кукарэкаць, то куваць, то залівацца салаўём... Тады з расійскай сталіцы Паўлік вяртаўся адзін. Хлоп-цы, прадаўшы бульбу, паехалі дадому на машыне. А ён затрымаўся ў зямлячкі на юбілеі. Таму дружная кампанія сваякоў юбіляршы ўкуліла Паўліка ў цягнік «Масква–Мінск», вялізную сумку ў шырокую сінюю клетку з кітайскімі будзільнікамі закінулі ажно на трэ-цюю паліцу, пад самую столь...

Калі ў плацкартным вагоне пасля дружных знаём-стваў, вячэры і чаявання нарэшце ўсталявалася цішы-ня (толькі дзе-нідзе чулася пасопванне, пахрапванне ды ўздыхі праз сон), раптам на ўсю моц закукарэкаў певень. Людзі падхапіліся і, спрабуючы ўгледзецца

ў паўзмок, задумаліся, ці не ў вёсцы раптам аказаліся? Але раўнамернае пастукванне вагонных колаў вярнула іх у рэчаіснасць.

Павел спаў на верхняй паліцы. Ён таксама пачуў прарэзлівыя спевы пеўня. Але што гэта ягоны будзільнік, здагадаўся толькі тады, калі і з бакавых паліц, і з су-седніх купэ настойліва паралілі супакоіць пе-вуна, а не то будзе адкручана галава яму і яго гаспадару. Якраз у гэты момант пачуўся прыемны дзя-вочы голас: «Сейчас ровно три часа». І цішыня.

– Яшчэ толькі тры гадзіны! Мне сёння на працу, збіраўся вы-спацца, а тут... – мужчына з ніж-няй паліцы гучна вылаяўся і на-крыўся коўдрай з галавой.

Бэсцячы не-разумную птуш-ку, супакоіліся і іншыя пасажы-ры. Радуючыся, што ўсё так добра абышлося, Паўлік таксама павярнуўся да сцяны, усміхнуўся сам сабе і неўзабаве заснуў.

І сніцца яму, нібыта ён до-ма. Раніца. Спявае певень, мы-чыць карова, а з лесу чуецца, як вядзе падлік чалавечага жыцця нястом-ная зязюля. «Зязюлька, зязюлька, колькі мне за-сталася жыць?» – пытаецца Паўлік у лясной варажбіткі. А тая ў адказ як пачала адлічваць сваім «ку-ку» гады, ды і не збіраецца спыняцца...

– Ды колькі ўжо яна будзе куваць? – пачуўся нецярплівы і злосны мужчынскі голас. – Я зараз знайду, дзе гэтыя птушкі начуюць, і выкіну праз акно к чортавай матары і іх, і гаспадара!

Паўлік, які ўжо прачнуўся, усё сцяміў і хацеў да-стаць сумку з трэцяй паліцы, раптам перадумаў. Успомніў: ён навучыўся заводзіць будзільнікі, уста-наўліваць на іх галасы, а як адключаць – забыўся. І не факт, што яшчэ які з іх не закукарэкае ці не за-мяўкае. Нарэшце зязюля адкукавала сваё, дзяўчына мілым голасам сказала: «Сейчас ровно четыре часа!» і ўсталявалася цішыня.

– Ажно чатыры гадзіны! – не сунімаўся мужчына, якому ўжо сёння трэба было на працу.

– Гэта нейкі здзек, – пачуўся нервовы жаночы голас.

– Жартаўнік сярод нас едзе, – зазначыў разважлівы, мірны голас.

– Далі б мне цяпер таго жартаўніка!..

Што б ён зрабіў з ім, мужчына не дагаварыў, а толькі злосна накрыўся коўдрай і, крыху паварочаўшыся, усё ж заснуў.

Паўліку ўжо і не спалася, і не ляжалася. Ён ліхаманкава думаў, якім чынам непрыкметна дастаць з верхняй паліцы торбу. Ды ніяк!.. Ляжаў як на іголках. Чакаў, калі наступіць новая гадзіна. Урэшце не вытрымаў, уцёк курыць у тамбур. «Каб я яшчэ раз такое вёз! – шаптаў мужчына сабе пад нос. – Не тое што бульбу!..»

Вярнуўшыся, Паўлік убачыў наступную карціну: амаль усе пасажыры дружна сядзелі і лагодна ўсміхаліся, а на ўвесь вагон чуўся мілагучны пошчак салаўя.

– Чаго не спім? – спакойна і нібыта абьякава спытаў ён у суседа з ніжняй паліцы.

– Ды вось слухаем у перадзім’і салаўя.

Дзякуй богу, не певень гарласты.

І тут на змену салаўіным высілкам мілы дзявочы голас абвясціў: «Сейчас ровно пять часов!»

– Даставай, жонка, што там з вячэры засталася, – прагаварыў знаёмы разважлівы голас. – Будзем снедаць, хутка ўжо прыедзем.

Да яго прапановы прыслухаліся астатнія пасажыры і пачалі выкладваць свае прыпасы...

Правадніца была вельмі здзіўленая, што ёй не давялося нікога будзіць. Праз некаторы час валізкі і торбы стаялі ў чарзе на выхад разам з гаспадарамі. Усе не-не ды паглядвалі на сумку ў сінюю клетку, якая яшчэ ляжала пад столлю на трэцяй паліцы, а Паўлік нават галавы не падымаў. Ён доўга мыўся, уважліва глядзеў у акно нават тады, калі таропка піў каву нават тады, калі колы цягніка пачалі паціху замаруджваць хуткі бег па сталёвых рэйках.

Затое калі цягнік спыніўся, у вагоне адразу ж закукарэкала, закукавала, залілося салаўямі немалое птушынае царства...

– Гэта з намі развітаюцца, – бадзёра адзначыў мірны голас і засмяяўся. Ды так шчыра і густа, што і астатнія пасажыры дружна далучыліся. Так і выходзілі, рагочучы і хіхікаючы.

І толькі сусед з ніжняй паліцы незадаволена бурчаў: «Апошні раз еду ў плацкарце!» – і злосна цягнуў чамадан на колцах.

Калі ж мілая дзяўчына прамовіла: «Сейчас ровно шесть часов!», з вагона выходзіў апошні пажыры. А Паўлік са сваімі рэчамі і з сумкай, што ў сінюю клетку, спяшаўся да выхаду праз другі вагон, каб толькі не трапіць на вочы спадарожнікам. Кітайскія будзільнікі яшчэ трэба было даставіць да сваякоў...

ВЕРНІСАЖ

У капкане карыкатуры

Шанцуе рэдакцыі «Вожыка» на вясёлых сяброў!

Сёння ў нас у гасцях адметны мастак-карыкатурыст з Расіі Юрый КУХАРЭНКА.

Нарадзіўся 26 лістапада 1955 года ў Чалябінскай вобласці. Жыве ў горадзе Чабаксары. Скончыў факультэт выяўленчага мастацтва Завочнага народнага ўніверсітэта мастацтваў.

У 1980 годзе, калі ўсе захоплена сачылі за Летнімі Алімпійскімі гульнямі ў Маскве, Юрыю было не да гульняў: ён сур'ёзна зацікавіўся карыкатурай і пачаў маляваць для чувашскага часопіса сатыры і гумару «Капкан».

Трапіўшы ў вясёлы капкан карыкатуры, аўтар і па сённяшні дзень смяецца. Тэмы для малюнкаў Юрый Адольфавіч знаходзіць паўсюль, нават калі выпраўляецца ў грыбы з сабакам ці адгачывае дома ў акружэнні цэлага сямейства катой.

Першымі глядачамі, дарэчы, з'яўляюцца маўклівыя акварыумныя рыбкамі, якім усё падабаецца, чаго не скажаш пра папугая. Той заўсёды нешта незадаволена даводзіць гаспадару на вуша, зазіраючы праз плячо.

Прапануем і вам, шануюныя чытачы, пазнаёміцца з творчасцю Юрыя Кухарэнка.

Антошки

Антон АНІСОВІЧ

«Што найперш берагчы? — запыталі ў мяне. —
Хто б ні быў ты: здаровы, калека...»
Захаваць варта тое, што больш у цане:
Беражыце ў сабе чалавека!

* * *

Згадзіся: судна не ў бядзе,
Калі знаходзіцца ў вадзе.
Для карабля тады бяда,
Калі ўнутры яго вада.

* * *

Такія выпадкі нярэдка маюць месца:
Жыццё — гульня,
і кожны ў ім — ігрок.
Бывае, дасць жанчына ключ ад сэрца,
Назаўтра ж памяняе там замок.

* * *

Якога нам чакаць наступства,
Куды нас прывядзе дарога?
Усе залежныя ад глупства:
Хто — ад свайго,
хто — ад чужога.

Я знаю кошт сабе на рынку...
Вось толькі хто ў тым вінаваты,
Што быў заўжды ён, безупынку,
Вышэйшы за маю зарплату?..

* * *

Дзяржынскі раён,
в. Путчына.

Дыялогі

— Ну крычыць начальнік, ну прыдзіраецца...
Пацярпі. Ён жа не вечны, — супакойвае мужа жонка.
— Згодны, — уздыхае той. — Але ж і я таксама...

* * *

— Дарагі, памятаеш, як перад вяселлем абяцаў
выконваць усе мае жаданні?
— Я ад сваіх слоў не адмаўляюся. Але тое, што ты
просіш — гэта не жаданні, а капрызы.
— І чым яны адрозніваюцца?
— Жаданні — гэта тое, што мне па кішэні.

* * *

— Тата, а праўда, што мяне ў капусце знайшлі?
— Праўда, сыноч! Два тыдні таму. Месяц таму —
у бульбе, а яшчэ раней — у агурках... Можна, варта
кінуць піць?..

* * *

— Скажыце, у вас ёсць сыр з цвіллю?
— Пакуль няма. Зазірніце праз месяц, абавязкова
з'явіцца.
— Сыр?
— Цвіль. На тым, што не прадалі.

* * *

— І не трэба спрачацца са мной пра смак!
— О, вы эстэт?
— Не, я шэф-повар гэтага рэстарана!

Падслухаў Анатоль ПАЛЫНСКІ,
г. Беразіно.

Мікола ПРГЕЛЬ x 2.

**ВЯСЕЛЯ
ПОШТА**

ЦВІК

У хаце раз канфлікт узнік.
Віной яму – іржавы цвік,
Што са сцяны даўно тырчаў:
Люстэрка некалі трымаў.
Цяпер застаўся без работы,
Прыносіць ён адны турботы.
То гаспадыні зробіць рану,
То нітку з вопраткі зацягне,
То прадзіравіць куртку госцю...
Жанчына аж кіпіць ад злосці
І кажа мужу ў соты раз:
– Ну, немагчыма, Апанас!
Калечыць толькі гэты цвік...
Зрабі, каб ён урэшце знік!
Мужчына тут жа абяцаў,
Ды цвік сабе далей тырчаў.
Аднойчы жонка не стрывала:
– Зраблю сама, раз муж завала!
У цвік пацэлліла сякерай,
Ды толькі трапіла... у дзверы.
Яны саскочылі з завес...
Зусім не так пайшоў працэс!
Вярнуўся з працы муж дамоў
І зразумеў усё без слоў.
Замовіў новыя ён дзверы,
Купіў прыгожыя шпалеры.
Нарэшце выцягнуў і цвік,
Зрабіў рамонт – сапраўдны шык!
І жонка не злуецца болей:
Жанчыну вынік задаволіў!..

Аксана ХАЦКЕВІЧ,
г. Дзяржынск.

Сяргей ВОЛКАЎ
і Аляксандр БАГДАНОВІЧ.

МІНІАЧУРЫ

Скарга абжоры
Няма ад вагі цудадзейнай мікстуры.
Дыету выконвай, рэжым, фізкультура...
Ніякага цукру, без мяса фасолька...
Цікава, я так пратрымаюся колькі?

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ і Міхась ШАВЕЛЬ.

КАВАЛЕРЫ і АФЕРЫ

Зося замуж захацела!
Хай сабе ў гадах жаніх –
Забяспечыць (думка грэла)
Зможа лёгка іх дваіх.

Маюцца ў мужчыны дзеці,
Ёсць унукаў пяць малых...
Зося марыла, паверце:
Для яе забудзе іх!

Нерухомасць перапіша,
Пэўна, жонцы маладой...
Ключ ужо аддаў (эх, Міша!):
«Любая! Мой дом – дом твой!»

Але дзеці завіталі
Раз да бацькі ў госці...
Намер Зосін разгадалі –
Выгналі са злосцю.

Ды дзяўчына не сумее,
Круціць новыя аферы:
Пазнаёміцца плануе
Хай бы з афіцэрам.

Штось апошнім часам зосяў
Гэткіх многа развялося.
Толькі глянуць як нязлосна
Лёс іх часта – незайздросны...

Валянціна БАБКО-АЛЯШКЕВІЧ,
Салігорскі раён, в. Радкава.

Яшчэ з зімы Макар планаваў паставіць новы плот ад суседа, бо ягоныя куры, ліха на іх, так і пруща ў агарод, так і лупяць жончыны грады. Няма ратунку! Праз дзень-другі Васіліна збіраецца сеяць гародніну, а тут... Скруціла яму

Горш не будзе. Куды ўжо? Ат, вазьму на язык, – вырашыў мужчына.

Здаецца, толькі дакрануўся да вадкасці, а так апаліла, так запякло, нібыта ад гарачай патэльні! Макар цёр язык рукавом, пасля ручніком, мыў вадой, што стаяла ў кубку...

– Яшчэ чаго прыдумала! – абурыўся гаспадар. – Я што, хворы? Сам дабяруся.

Лёгка было сказаць, ды няпроста зрабіць. Бальніца – далекавата ад вёскі, кіламетраў за дзесяць. Каб крыху зрэзаць шлях, паехаў праз лес. Ды на чым? На ровары, які трэсла на кожнай выбоінцы і на кожным карэньчыку! У Макара аж у вачах пацямнела. Змок, як мыш, пакуль дабраўся на месца. Потым доўга сядзеў у чарзе.

Калі нарэшце трапіў на прыём і расказаў, што баліць, лекар супакоіў:

– Не хвалюйся, даражэнькі, паратунак ад гэтай хваробы ёсць – гадамі правераны. Зараз выпішу рэцэпт.

З гэтай паперкай Макар і пайшоў у аптэку, дзе яму падалі ў акенца... «Настойку пярковую».

– Во ліха! – паскардзіўся ён аптэкарцы, – мне ж такія лекі Васіліна, мая жонка, «прапісала». І чаго я тады ў бальніцу пёрся, чаго ў чарзе тут сядзеў?..

У хуткім часе Макар паправіўся. Ці настойка дапамагла (свежая, прыдатная), ці тое, што пакруціў педалі, зрабіў добрую гімнастыку? Нездарма ж людзі кажуць: «Рух можа замяніць чалавеку любыя лекі». А можа, рухавасці ды здароўя паддалі суседскія куры, якія сквапна паглядалі на Васілінін свежа пасаджаны гарод?..

*Уздзенскі раён,
в. Магільна.*

Галіна НІЧЫПАРОВІЧ

паясніцу, што ні сесці, ні ўстаць, хоць крыкам крычы.

А дзянёк сонечны. За акном шапача клейкімі лісточкамі бярозка. Макар пасадзіў яе ў той дзень, калі нарадзілася першая ўнучка. Цёплы вецер залятае ў расчыненую фортку, але мужчыну гэта не радуе. Гаспадар ён дбайны. Кожная рэч знае сваё месца. Любая работа ў радасць. Ды што цяпер рабіць?

У хату зайшла жонка.

– Ой-ёй-ёй, Васілінка! – застагнаў ён, лежачы на ложку. – Дай ты мне якіх лекаў. Трываць далей няма сілы. Хоць што-небудзь!

Выцершы рукі аб фартух, кабета злазіла ў аптэчку, выцягнула нейкую бутэлечку, падала Макару. Начапіўшы на нос акуляры, ён узяўся чытаць этыкетку.

– Так, «Настойка пярковая»... Вонкавая... Але ж у яе тэрмін прыдатнасці сышоў. Мусіць, выччалася і ўжо не дапаможа? – звярнуўся да жонкі, але той і след прастыў. Вядома ж, вясна: столькі работы!.. –

– Добра пячэ, – прызнаў нарэшце, – значыць, можна і паясніцу лячыць. Быць таго не можа, каб не дапамагло!

Марна, аднак, спадзяваўся: ні ў той дзень, ні назаўтра не палепшала.

– Ну, чаго ты ляжыш ды стогнеш? – не давала яму спакою Васіліна. – Збірайся і едзь у бальніцу, а то зараз хуткую выкліку.

Мікола ГІРГЕЛЬ.

Прыродны дар гумарыста

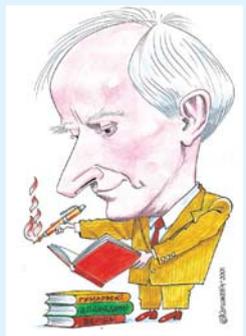
Літаратурную спадчыну лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі Барыса Іванавіча САЧАНКІ (1936–1995) складаюць раманы, апавяданні, пераклады, кнігі крытыкі і эсэістыкі... І ўсё гэта – прыклад творчасці чалавека, які валодаў адметным талентам, густам, выдатным пачуццём гумару.

Падчас вучобы на аддзяленні журналістыкі філфака БДУ імя У. І. Леніна (з 1958 г.) пачаў працаваць у «Вожыку» – спачатку карэктарам, пасля фельетаністам. У суаўтарстве з Янкам Сіпаковым і Рыгорам Барадуліным пад псеўданімамі І. Сібарсач ці Р. Сібарсач змяшчаў у часопісе вострыя і надзённыя крытычныя нататкі, артыкулы, гумарэскі, сатырычныя замалёўкі.

Найлепш дасціпная сутнасць пісьменніка бачыцца ў двух зборніках: «Вол-фігурыст» (1966) і «Халасцяк» (1969), якія выйшлі ў Бібліятэцы «Вожыка». У першым з іх знаходзім гумарэску «Адным словам», якая можа служыць выдатным прыкладам асаблівай творчай манеры аўтара. Ён паказвае, як самыя розныя сацыяльныя ролі, што мы выконваем на працягу жыцця, аспрэчваюць зусім відавочную ісціну: кожны з нас перш за ўсё чалавек, а пасля – студэнт, служачы, бацька, пакупнік, кліент... Пад іранічны прыцэл трапляюць і навуковая дзейнасць («вучоным можаш ты не быць, а кандыдатам быць павінен»), і служба ў арміі, і сямейнае жыццё. Калі ж азначэнне «чалавек» выходзіць на першы план? Інтрыга раскрываецца ў канцы твора, і вам напэўна варта пазнаёміцца з ім. Тым больш, што нагода вельмі значная – 85-годдзе з дня нараджэння класіка.

Слова вострае, ды не калючае

Шчодрая на таленты аршанская зямля ўзгадавала пісьменніка, чыё імя непарыўна звязана з нашым часопісам. Выдатны гумарыст, адданы вожыкавец, лаўрэат літаратурных прэмій імя Кандрата Крапівы (2001 г.) і імя Васіля Віткі (2010 г.), чалавек з самай добрай у свеце ўсмешкай – усё гэта пра Паўла Паўлавіча САКОВІЧА (1941–2014), які сёлета мог бы

адсвяткаваць сваё 80-годдзе. Найменш як паўстагоддзя ён супрацоўнічаў з нашым часопісам, з 2002 года з'яўляўся рэдактарам аддзела, членам рэдкалегіі. На творчым рахунку аўтара – больш за дзясятка праязных і паэтычных зборнікаў для дарослых і маленькіх чытачоў. У іх ліку – чатыры кнігі сатыры і гумару.

Эпіграмы, пародыі, байкі, фельетоны, прыпеўкі, афарызмы і нават эпітафіі – здаецца, не падуладных Паўлу Паўлавічу жанраў не існавала... Пры гэтым кожны свой твор ён адточваў да дасканаласці, рабіў жывым, цікавым і, галоўнае, выбуховым. У серыі «Бібліятэка «Вожыка» выйшла кніга гумару «Як я жонцы спадабаўся» (1983). Мы ж перачыталі іншы зборнік аўтара – «Дуплетам па... паэтах» (2002) – і яшчэ раз пераканаліся: яго эпіграмы на калег па цэху прасякнуты тонкай іроніяй, вызначаюцца дакладнасцю, добразычліваасцю, глыбокім веданнем псіхалогіі творцаў. Напрыклад, А. Зэкаву прысвечаны такія радкі:

*Я кніжку новую раздам сябрам,
А Толіку і пагартаць не дам,
Каб не знайшоў насмешнік Зэкаў
Якісьці верш для парадыйных здэкаў.*

Як бачым, дасціпнае слова мастака вострае, але не абразлівае. Безумоўна, яно будзе актуальным на працягу многіх гадоў.

Гумар для розных эпох

Вядомы паэт, казачнік, праязік, драматург, публіцыст, перакладчык, крытык, гумарыст, рэдактар, педагог Васіль ВІТКА (Цімох Васільевіч Крысько, 1911–1996) нарадзіўся ў вёсцы Еўлічы Слуцкага раёна. У час вайны працаваў у газеце «Савецкая Беларусь», друкаваўся ў сатырычных часопісах «Партызанская дубінка» і «Раздавім фашысцкую гадзіну». Шырокаму колу чытачоў вядомы як рэдактар дзіцячага часопіса «Вясёлка» – на гэтай пасадзе В. Вітка плённа шчыраваў ледзь не два дзесяцігоддзі. Не адно пакаленне маленькіх беларусаў вырасла на выдатных казках пісьменніка, сабраных у шматлікіх зборніках. Аднак не менш цікавая і тая старонка творчасці аўтара, якая запрашае нас усміхнуцца. Сатырычныя вершы, пародыі, эпіграмы сабраны ў кнізе «Для дома, для альбома і трохі для эпохі» (1983). Тут, у прыватнасці, змешчана «Эпітафія вірусам» – хто б мог падумаць, што ўзнятая тэма набудзе такую актуальнасць амаль праз сорок гадоў! «Пацеюць акадэміі – дрыжыце, эпідэміі!» – аптымістычна ўсклікае аўтар. Гэты аптымізм перадаецца нам і сёння, хоць з дня нараджэння пісьменніка мінула ўжо 110 гадоў.

Шчыры вожыкавец

Даждлівы вясенні дзень 15 красавіка прынёс да нас у рэдакцыю сумную вестку: пайшоў з жыцця Янусь МАЛЕЦ... Цяжка ў гэта паверыць. Толькі, здаецца, нядаўна мы віншавалі Івана Вільгельмавіча з 70-гадовым юбілеем, друкавалі яго новыя творы, размаўлялі з ім па тэлефоне, жартавалі... Янусь Малец ужо даўно не працаваў у рэдакцыі часопіса, але заставаўся сапраўдным вожыкаўцам. Ён шчыра перажываў за лёс выдання, цікавіўся нашымі справамі, неаднойчы ўдзельнічаў у вожыкаўскіх імпрэзах. Знешне нібыта мяккі, сціплы, нават сарамлівы, падчас выступленняў Іван Вільгельмавіч імгненна мяняўся, ператвараўся ў адмысловага артыста – пастава, голас, міміка, вобраз! Яшчэ задоўга да 80-годдзя «Вожыка» ён уздымаў пытанне пра выданне юбілейнага зборніка, прапаноўваў ідэі, хваляваўся, ці будзе з гэтага плён...

Іван Вільгельмавіч Малец нарадзіўся 8 лютага 1951 года ў вёсцы Хрыстова Пастаўскага раёна Віцебскай вобласці. Пасля заканчэння васьмігадовай школы вучыўся ў Полацкім ДПТВ-66, працаваў у Віцебску на заводзе, скончыў марскую школу ў горадзе Находка на Далёкім Усходзе. Пасля службы ў арміі завочна адвучыўся ў Белдзяржуніверсітэце імя У. І. Леніна. Працаваў рэдактарам аддзела літаратуры ў часопісе «Вожык», на ста-

лічных прадпрыемствах на рабочих спецыяльнасцях.

У «Бібліятэцы «Вожыка» пабачылі свет дзве кнігі гумарыстычных вершаў і пародый Януса Мальца – «Бедны конь» (1992) і «Трава ў вушах» (1994). У 1995 годзе выйшаў зборнік лірыкі «Родны мацярык». Затым былі зборнік лірыка-публіцыстычнай і гумарыстычна-сатырычнай паэзіі, літаратурных пародый «Намінальны людзель», кніга сатыры і гумару «С ума сойти» (на рускай мове). Яго творы змяшчаліся ў калектыўных выданнях «Асцюкі за каўняром», «Анталогія беларускай пародыі», «Анталогія беларускай эпіграмы» і іншых.

Янусь Малец быў маім земляком, цудоўна ведаў бацькоў. На краязнаўчай глебе (даследаваў гісторыю роднай вёсачкі, выдаў кнігу «Таямніца Хрыстова») зблізіўся з бацькам Францам Ігнацьевічам, у іх знайшліся агульныя знаёмыя і сябры...

Калі выйшла мая кніга прозы «Суседзі», Іван Вільгельмавіч намерыўся напісаць рэцэнзію. Але як чалавек надзвычай адказны, уніклівы, памяркоўны, падступаўся да гэтай задумы некалькі гадоў. Перачытваў апаবাদанні, удакладняў у мяне дэталі, гутарыў з бацькамі, выбачаўся, што доўга піша... Урэшце яго артыкул, а па сутнасці, погляд на маю творчасць земляка, старэйшага таварыша і літаратара, быў надрукаваны ў «Сельскай газеце»: глыбокі, добраразычлівы, з верай у мяне як у творцу, што натхняе і сёння...

А ўвогуле Янусь Малец заўсёды з усімі людзьмі быў шчырым, спагадлівым, сумленным. Да сябе ж ставіўся патрабавальна і строга.

Пішу гэтыя сумныя радкі пра дарагога ўсім, хто ведаў Івана Вільгельмавіча Мальца, чалавека і асабіста блізкага мне па духу земляка і старэйшага таварыша і веру, што яго шчырае, цёплае ўсмешка заўсёды будзе грэць усіх нас і дарыць надзею на дабро...

Юлія ЗАРЭЦКАЯ.

Янусь МАЛЕЦ

НЕВІДЗІМКА

*Я ў доўгай спрэчцы з невідзімкам,
Ён – вораг мой і канкурэнт,
Ён – агрэсіўны апанент:
Гатоў спрачацца без супынку.*

*А да таго ж ён хцівы, хітры,
Не ўзяць яго і ў дзве рукі,
І часам злосны ён такі,
Што аж захочацца паўлітра.*

*А вып'ю трошкі, рот раскрыве:
«Ды то ж сантэхнік, не паэт,
Глядзіце: п'яны, як валет!
Яго паэзія – памыі!»*

*Я ж боксам трошачкі займаўся
І трошкі вольнай барацьбой,
Я б даў яму смяртэльны бой,
Каб ён у рукі мне папаўся.*

*Глядзеў бы злосна прама ў вочы
І, як хацеў бы, абзываў.
«За што ты бэсціш, – я б сказаў, –
Маю паэзію, як хочаш?»*

*Я ў «Маладосці» друкаваўся,
І «ЛіМ» мой гумар выдаваў,
І «Вожык» нават не цураўся:
Тады-сяды публікаваў!»*

*Пачырванелы, на калені
Ён, дзе стаяў, там бы і ўпаў
І напужана б прашаптаў:
«Прабач, не ведаў, што ты –
Геній...»*

«Трава ў вушах», Мн., 1994 г.

Рэдакцыя і рэдкалегія часопіса сатыры і гумару «Вожык» глыбока смуткуюць з прычыны смерці свайго былога супрацоўніка, вядомага паэта, празаіка, крытыка Януса (Івана Вільгельмавіча) МАЛЬЦА і выказваюць шчырае спачуванне яго родным і блізім.

Думкі з усмешкай

Нядаўна ў сталічным выдавецтве «Медысонт» пабачыла свет кніга Міхася МІРАНОВІЧА з арыгінальнай назвай «Думкі людзей вялікіх, сярэдніх і тэр'ера Фафіка». Аўтар пераклаў афарызмы сусветна вядомых філосафаў, палітыкаў, пісьменнікаў, дзеячаў мастацтва і дасціпныя выслоўі выдуманых персанажаў, якія ў розныя гады друкаваліся на старонках польскага часопіса «Przekrój» («Разрэз»). Трапнасць і лаканічнасць твораў, схаваная ў іх жыццёвая мудрасць абавязкова прыйдуцца даспадобы сучаснаму чытачу.

• Адзінае, каго баіцца леў, — гэта льюца.

Сірыйскае

• Бацька сямейства — гэта такі чалавек, каторы значна часцей чэша галаву, чым яна свярбіць.

Лорд Галюкс

• Вы бачылі калі-небудзь, каб сабака сабаку на хвост наступіў? Нават знарок?

Фафік, тэр'ер

• Грамадскія заслугі маюць як аптымісты, так і песімісты. Аптыміст, напрыклад, вынайшаў аэраплан, песіміст — парашут.

Джордж Бернард Шоу

• Добрым словам і рэвальверам вы можаце дамагчыся значна большага, чым адным толькі добрым словам.

Аль Капонэ

• Ёсць два дні, пра якія не трэба хвалявацца: учора і заўтра.

Рауна Суханэн, Хельсінкі

• Жаніся, нягледзячы ні на што: трапіцца добрая жонка — будзеш шчаслівым, а калі благага — станеш філосафам.

Сакрат

• Заўтра — самы заняты дзень года.

Іспанскае

• Інтэлектуал — гэта чалавек, які заходзіць у бібліятэку нават тады, калі няма дажджу.

Магістр Кавуся

• Каб апавадаць анекдоты, трэба мець добрую памяць і моцна верыць, што слухачы яе не маюць.

Лорд Галюкс

• Людзі малыя робяць глупствы. Людзі вялікія робяць памылкі.

Стысь Вінцэнты, вёска Палікуўка

• Робат ніколі не заменіць чалавека.

Людаед

Пераклад з польскай Міхася МІРАНОВІЧА.

16+

«Вожык» — грамадска-палітычны, літаратурна-мастацкі часопіс

№ 5 (1592), 2021 год.
Выдаецца з ліпеня 1941 года.

Заснавальнікі:
Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь,
рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда».

Галоўны рэдактар
Юлія Францаўна ЗАРЭЦКАЯ.

Рэдакцыйная калегія:
Сяргей ВОЛКАЎ, Навум ГАЛЬПЯРОВІЧ,
Мікола ПРГЕЛЬ, Юлія ЗАРЭЦКАЯ,
Міхась КАВАЛЁЎ, Казімір КАМЕЙША,
Алег КАРПОВІЧ, Міхась ПАЗНЯКОЎ, Уладзімір
САЛАМАХА, Васіль ТКАЧОЎ, Мікола ШАБОВІЧ.

Рэдакцыя: Аляксандр КАРШАКЕВІЧ,
Кацярына АКУЛІЧ (*мастацкі аддзел*),
Алена КЕДА (*аддзел фельетонаў і пісьмаў*),
Вераніка МАНДЗІК (*аддзел літаратуры*).

Адрас рэдакцыі
Юрыдычны адрас: Рэспубліка Беларусь,
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 а.
E-mail: info@vziazda.minsk.by.

Паштовы адрас: Рэспубліка Беларусь,
220034, г. Мінск, вул. Захарава, 19.
E-mail: a-vojik@yandex.by;

Тэлефон галоўнага рэдактара, намесніка
галоўнага рэдактара, аддзелаў фельетонаў
і пісьмаў, літаратуры, мастацкага — 244-92-37,
бухгалтэрыі — 311-17-16,
прыёмнай — 311-17-13 (тэл./факс).

Падпісныя індэксы:
74844 — індывідуальны, 01380 —
індывідуальны льготны, 748442 — ведамасны,
01381 — ведамасны льготны.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку
масавай інфармацыі № 520 ад 10.12.2012,
выдадзенае Міністэрствам інфармацыі
Рэспублікі Беларусь.

Выдавец
Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда»
Дырэктар — галоўны рэдактар
Аляксандр Мікалаевіч КАРЛЮКЕВІЧ

Камп'ютарная вёрстка: Святлана ТАРГОНСКАЯ
Стыльрэдактар: Марыя ГЛІБЕВІЧ

Падпісана да друку 19.05.2021.
Фармат 60 x 84 1/2. Афсетны друк.
Папера афсетная. Ум. друк. арк. 1,86.
Ул.-выд. арк. 2,42. Тыраж 493 экз. Заказ

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства
«БудМедыяПраект». ЛП № 02330/71
ад 23.01.2014, вул. В. Харужай, 13/61,
220123, Мінск, Рэспубліка Беларусь.

Матэрыялы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца, прымаюцца
толькі ў электронным выглядзе. Перадрукоўваючы
матэрыял, трэба абавязкова спасылкацца на «Вожык».
Аўтары публікацый нясуць адказнасць за падбор
і дакладнасць фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць
матэрыялы, не падзяляючы пазіцыю і думку аўтараў.

© Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, 2021
© РВУ «Выдавецкі дом «Звязда», 2021

Парыбачылі...

Фішынг (англ. phishing ад fishing «рыбная лоўля, вывуджванне» — від інтэрнэт-махлярства, мэтай якога з'яўляецца атрыманне доступу да канфідэнцыяльных дадзеных карыстальнікаў: логінаў і пароляў.

Рукі белыя, а сумленне чорнае (бел.).

Личиком
гладок,
а делами
гадок
(рус.).

Вялікі дуб,
ды дуплаваты
(бел.).

Знешні выгляд
падманвае
многіх (лацін.).

Сярод людзей — Ілля, дома — свіння (нямецк.).

Падпішыся на «Вожык»!

Не выходзячы з дома
праз сэрвіс «Інтэрнэт-
падпіска» на сайце
www.belpost.by/!

Ва ўсіх
аддзяленнях
паштовай сувязі
Рэспублікі
Беларусь!

У магазінах
і павільёнах
РУП «Белсаюз-
друк»!

На тэрміналах
РУП «Белпошта»!

Нашы індэксы:

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ — 74844,
ІНДЫВІДУАЛЬНЫ ЛЬГОТНЫ
(для жыхароў сельскай мясцовасці:
райцэнтры і населеныя пункты раёнаў) —
01380;

ВЕДАМАСНЫ — 748442,
ВЕДАМАСНЫ ЛЬГОТНЫ
(для ўстаноў Міністэрства культуры,
Міністэрства адукацыі) — 01381.

